

Սամին լրագիրն 5 անգամ կը հրատա- րակուի լսքաբը . 4 Օրաբերք եւ 1 Շաբա- թերք :
Տարեկան դիմ. Կ. Պօլսոյ նամար 180 դլ.
,, , Գաւառաց 10 ՄԵճ.
Վեցամսնայ դիմ Կ. Պօլսոյ 90 ԴՐԼ
,, , Գաւառաց 5 ՄԵճ.
Իւրաքանչիւր բուլց դիմ
Տարաբարերք 60 Փրյ.
Օրաբերք 20 ,,

GU.FU.PH.U.PH.TP.PH.

ՔԱՂԱՔԱԿԻՆ ՍԶԳՈՅԵՐ ԲՈՒԱՄԻՐՈԿԱՆ ԵԿ ՏԵՏԵՍՈՒԿՈՒ

ԿՈՍՏԱՆԴՎՈՒԹՅՈՒՆ 27 ԱՊՐԻԼ

ՔԱԴՐԱԿԱՆ

Այս օրերս եկած հեռադիմները
խառնիխուռան լուրեր կը բերեն դար-
ձեալ : Հեռագիր մը՝ Վաղղիոյ եւ
Միացեալ — Վահճանդաց , ուրիշ հե-
ռագիր մալ՝ Վաղղիոյ եւ Ծրու-
սիոյ մէջ ծանր գժուարութիւններ ծա-
դած ըլլալու խօսք կը լինեն . Վատրիսա ալ
խաղաղութիւնը պահպանելու կաշխա-
տի եղեր : Այս պատերազմական խօս-
քերը մեծաւ մասամբ տէրութեանց
զինուորական պատրաստութիւններուն
պատուին են , Ոչ կը միւսին վրայ պատ-
ճառ կը դնէ եւ անոր զինուորու-
թեանց նուազումը կը պահանջէ , որ-
պէս զի ինքն ալ երենները նուազե-
ցընէ :

Բարուսիոյ լրագիրները կը ծանուցանեն թէ Պէրլինի արքունիքը մայիսի մէկեն իր զօրաց թիւը նուազեցնել սկսեր է : Բայց այս նուազումները մեծ բաներ չեն . բերդապահ թնդանոթաձիր զօրաց ամեն մէկ խումբէն 15 ական , որպորդ զօրաց գունդերէն 64 ական մարդ իրենց տուները պիտի ճանրուին , եւ հեծելազօրաց ամեն մէկ վաշտերէն երկրորդ կարգի հրամանատար մը եւ երկու ձի պիտի պակսին : Դաղղիա ալ նմանապէս սկսած է եղեր իր զօրքերը նուազեցնել , եւ անցեալ մարտի վերջէն ՚ի վեր 14 000 մարդ ճանքեր է :

Այս նուազումները, որք նորէն
երեւան ելած պատերազմական զրոյց.

Ներուն չեն համաձայնիր, դժբաղ
գաբար մեծ կարեւորութիւն մը չու
նին եւ չեն կրնար խաղաղութեան
հաստատուն երաշխաւորութիւն մը
համարուիլ: Փոխազարձ կամկածնե
րը միշտ նոյն են: Պաղպիա՝ ինչպէս
կըսէ՛ Փարիզի կէս պաշտօնական թեր
թերէն մէկը, կուզէ աւրուած հողա
յին հաւասարակշռութիւնը զինուս
րական հաւասարակշռութեամբ պա
հել. դիտել, ոպասել, եւ ակնածել
ըլլալու համար՝ զինեալ մնալ:

“ Արբոլէն կայսրն ապրիլի 20ին
իր վաթմներորդ տարին լրացուց : Այս
առթիւ Թագյալ լրադիրն յօդուած
մը կը հրատարակէ որ ուշադրութեան
արժանի է : Կայսրն այն հասակին հա-
սած է, ուր մարդուս մոտաւոր եւ բա-
րոյական կարողութիւններն իրենց կա-
տարեալ հասուն վիճակին մէջ են, եւ
շատերուն քոյ տկարանալ կ'սկսին: Եր
վրայ ապագայ դարերուն մէջ ինչ
դատողութիւնն ալ ըլլայ, պատմու-
թեան մէջ իր հետքը ձգած է, եւ ներ-
կայ սերունդն անբաժանելի կերպիւ
կտորուած է իր անուան հետ: Եւրո-
պական ընկերութեանց առաջինն ըլ-
լալու ջանացող ազգին վրայ իր վեհա-
պետութիւնը քիչ ատենէն քանի տա-
րի տեւած կըլլայ: Ասկէ դար մ' տուած
եկող ու գոմիկոս Ժէ. ի մահարնեն:

՚ի վեր՝ Գաղղիոյ մէջ երբէք իշխանութիւնն մ’ այսչափ տեւական եղած չէր : Հայր Լուի, Կարօլէնի փառասիր, բութիւնը միայն գահն իրեն վերա, ողաճել եղած չէ, այլ եւ ժառանդրին ալ չգել որ հիմա տամներկու տարեկանէն մեծ է : Յեղափոխական Գաղղիոյ համար՝ այն վեհապետն որ այսչափ երկար կառավարեց, պէտք է լաւ կառավարած ըլլայ: Գաղղիական ազգը, որոց ձեռքն օր մը բացարձակ իշխանութիւն յանձնուեցաւ իր բարդին վրայ, միապետական կառավագա բութենէ զատ լաւագոյն բան մը չի կրցաւ գտնել: 1848ին Գաղղիա իշխեն ազատ տէր մընարեց, եւ շատ մը տարիներ անցան մինչեւ օր կայսրը հուրիզոնին վրայ սեւ կէտեր նշմարեց : Հայր այս խոստով մնութենէն ՚ի

վեր կայսեր դիմքը չփոխուեցաւ :
Պէտք չէ՞ որ զօրութիւնն ալ սահմաններ ունենայ , քանի որ մտաւոր կարողաթիւններն անժատելի սահմաններ ունին : Արելի չէ՞ արդեօք անցեալ քանի մը սխաներուն դարձան տանիկ՝ ապագային մէջ բացարձակի հրաժարելով : Այս նկատմամբ թէ՛ կայսեր եւ թէ՛ իր աղդատոհմին օգտակար կըլլայ որ մեր ձակայ ընտրաթիւնները ժողովրդական կան քուէարկութեան ծշմարիտ արդատիքն ըլլան՝ աւանց կառավարական ստիպումներու : Վայսելսական կառավարութիւնը դանէ արտաքին յարձակմանց կողմանէ՝ ապահով հիմանց վրայ հաստատուածէ , սակայն ոչ ոք կընայ զինքն առահօվել իր սեփական սխալմանց դէմ:

Արաւիսից թագաւորը Գաերմանիսից
մաքսական խորհրդարանին առաջնա
նիստը բայցաւ : Վ.յու առթիւ Ալեքսանդր
լրագիրները գերմանական միութեան
նոր ցոյց մը կը գտչակէին, բայց թա-
գաւորին ատենախօսութիւնն այն ա-
կընկալութիւնները կը ցըէ : Թագա-
ւորը տնտեսական շահերու բայցաւ
ըստթեան սահմանէն դպրու չելաւ
եւ Գերմանից քաղաքական փոփո-
խութեանց վիայ ալ մի միայն անոր
համար ակնարկութիւն ըրաւ՝ որ այն փո-

վիտսութիւնները հարկաւորապէս մաքսական միտութեան վրայ աղ աղդեցութիւն ունեցած էին : "Եւ վերջոյ յոյ առարարութիւն ըրաւ թէ բոլոր գերմանական կառավարութեանց օտարականութիւններու հետ ունեցած բարեկամական յարաբերութիւնները խաղաղութեան պահպանութիւնները կապահէնութեան, որ շատ հարկաւոր է աղպային զարդարացման : "Ըստ խաղաղութիւնները պաշտպանելու համար է որ գերմանական կառավարութիւններն իրենց մէջ դաշնակցութիւնն է առատած են, եւ կընան ամեն ժամանակ դերմանական աղդին միացեալ դօրութեան վրայ վատահ ըլլալ : "Գերմանական խորհրդարանն աղդաց իրաւանց վերաբերեալ կարեւութուղում մը ըրաւ : Պ. Եկիմի անու

երեսափոխանն առաջարկեց որ բանակը ցութիւնները ըլլան տէրութեանց մէջ որպէս զի գաշնալքութիւնները հաստատելով պատերազմի ժամանակ մասնաւորաց ծովու վրայ ունեցած ինչքն ապահովեն : Երեսափոխաններէն շատերն այս առաջարկութիւնը պաշտպանեցին : Հնդկիոյ մէջ հստաբակաց կարծիքն 1860 էն .՚ի վեր այս նիւթիս վրայ իմիսա առաջ գացած էր : Շմերիկա կը խստառականներ թէ Փարիզի գեոգանաժողովին յայտարարութեան հաւանութիւն չտալը մեծ վնասներ ըրած էր իրեն : Ժամ էր ուրեմն որ հիւսիսային Փերմանիոյ գաշնակցութիւնն այս նիւթիս վրայ բանակցութեամ սկըսէր : Քանի մը հմտալից ատենախօսութիւններէ ետեւ , Պ . Վիխիկի առաջարկութիւնն ընդհանրապէս ընդուննելի եղաւ :

Ենդղիսյ մէջ պաշտօնէից փոփո
խոթիւն պատճառելիք տագնապ մը
ծագեցաւ : Խրլանտայի բողոքական
եկեղեցւոյն տէրութեան կողմանէ վա
յելած արտօնութիւնը վերցնելու հա
մար Պ. Ալատասթընի ըրած առաջար
կութիւննը քուէից մեծադոյն մասամբ
ընդունուեցաւ : Ասոր վրայ Պ. Տիղ
բայէլի ժամանակ ուղեց իր պաշտօ
նակացաց հետ խորհելու , խորհրդական
ցութեան արդիւնքն եղաւ հրաժարե
լու որոշումը՝ բայց թադուհին ըն
դունեց իր պաշտօնէից հրաժարակաց
նը . հետեւաբար Պ. Տիղբայէլի յան
ձըն առաւ իր պաշտօնը շարունակել
եւ ասոր համար խորհրդարանը լու
ծել հարկ եղաւ : Ո՞իայն թէ լու
ծումը նոյեմբեր ամսոյն ձգուեցաւ
որպէս զի մինչեւ այն ժամանակ Ալով
ախոյ եւ Խրանտայի համար արուե
լիք ընտրական երաւանց օրէնքն ար
ընկառնուի , եւ ընդհանուր քառէար
կութիւնները նոր օրէնսդրութեան
համեմատ կատարուին :

թւաս բարձր պաշտօնատարսորը, սա
խարամները խորհրդարանին պատգա-
մաւորութիւնը, եւ թառուրինի քաղա-
քավետական խորհրդին պնդամները
պալատը գումարեցան, ուր նախքա-
զաքային ամուսնութեան հանդէսն եւ-
լաւ: Ըստքականութիւն նախագահը՝ քա-
զաքային օրինագրքին սահմանեույոգ-
ւածը կարդալով իշխանին եւ իշխա-
նու հւայն յայտաբարութիւններն ըն-
դունեց: Վնամիջապէս ետքը թափո-
մը կազմուելով թառուրինի Վայր եկե-
զեցին դացին, որ փառաւորապէ-
զարդարուած էր, եւ ուր օտար տէ-
րութեանց գեսապահներն ալ անոն-
հետ միացան: Թառուրինի տրքեպիսկո-
պոսը կրօնական պասկն ըրաւ: Պա-
շտուը դառնալէ ետեւ, զինուորակա-
պաաղամաւորութիւններն իշխանի
եւ իշխանուհւայն ծաղկէ փունջեր ներ

Դուրս գոյած լրազրաց նամերու ծափ-
քը Խմբագրաւը և ան վրայ է:
Մանաւցանց տաղը մեկ անգամի նամար
Յ Ա Հ Ե Ք Պ Ա և անգամի նամար 2 դշ.
Երազրայս վերաբերեալ նամերի կայլ որ
եւ իցե գրութիւն Խմբագիր= Տօնորէ-
նին պիտի ուղղաւի. եւ նանջու ծափ
քը աւ դուկուին վրայ է:

կյացուցին : Քնուրին մեծ բաղման
թեամբ լցուած էր , եւ թադաւորին
թագաֆառանգ իշխանին եւ իշխա-
նուհայն համար խիստ համակրաքական
ցոյցեր եղան :

Այս ուրախութեան հանդէսէն
դեռ քանի մ'օր առաջ թառեինի եւ
Միլանի գործառներն իրենց գոր-
ծերը գագրեցուցին : Պոլոնիայի մէջ
ալ ծանր խռովութիւններ եղան , եւ
խանութներն երկու երեք օր գոյ մը-
նացին : Քանի տարեկան երիտո-
սարդներու խռովութիւնց գորպան-
ները քար լեցուցած՝ փողոցներն ելուն
եւ բայ խանութ մը տեսնելուն պէտ-
տէրերը քարի բռնեցին : Ասանց ետե-
ւէն ալ ժողովրդեան խռովուն բազմու-
թիւն մ'ինկած էր : Ոսակաճառնե-
րըն ու հացադարձներն ալ դոցած ըլ-
լալով , եթէ կառավարութիւններ բանի
բանալ չտար , տովու անհրաժեշտ պիտի
ըլլար : Վմբովսը շելով ու դուռալով
գաւառապետին պալատին աւշեւ գը-
նաց , եւ քարերով ապակիները գար
առներու վրայ էր՝ երբ զինուորներն
համար լով միջամտեցին : Երեք ան-
դամ հրաւէր արուեցաւ ամբոխին որ
յրուի , բայց ան քարերով ու շմամի
պատասխանեց : Ասոր վրայ հարկեցաւ
կրակ ընել եւ քանի մը մարդիկի վիրա-
ւորեցան . Աերջապէս ամբովսը ցըր-
ւեցաւ եւ հետեւեալ օրերը քաղաքին
մէջ խաղաղութիւնը վերահաստատե-
ցաւ : Պատգամաւորութիւնն մը կազ-
մուեցաւ գաւառապետին ներկայանա-
լու համար , բայց դաւառապետը պա-
տասխանեց թէ մէկն ալ չպիտի ըն-
դունի մինչեւ որ ամեն բան օրինաւո-
րութեան չներագաւանայ : Այս խռո-
վութեանց պատճառները զլիսաւորա-
պէս մէկ երկու նորահաստատ տուր-
քեր են , մանաւանդ շարժական ստաց-
ւածոց վրայ դրուածը , որ արդէն
թառեինի եւ Միլանի գործառորաց
ալ գործէ գագրելուն պատճառ տը-
ւած էր : Բայց Պոլոնիայի խռովութ-
իւնները Մածծնեան գիտումներ
ալ ունեին , վասն զի թագաւորին
դէմ աղաղակներ լուեցան , եւ կեցցէ՝
հասարակապետութիւնն պոռացողներ
եղան :

Սպանիոյ պաշտօնէլից զլուլս “Ապր-
վաէլ մարածախտին մահուան բաւա-
կան կարեւորութիւնն կը որուէր՝ եւ
կառավարութեան դէմ եղած դժու-
հութիւնները զապելու կարող մար-
դուն մեւնիլը նոր յեզափոխութիւն
մը հաւանական կընէր. Յայց եր յա-
ջորդը յայտաբարարութիւնն ըրաւ թէ
անոր և սառերը տակաւին պիտի հսկէ
երկին կառավարութեան վրայ ։ Ը-
սել է որ ամեն աղասամիտ ցոյցեր նոյն
բռնութեամբ պիտի զապուին, եւ ըԱ.
պանիա ալ տակա ին կըներական կա-
ռավարութեան բարիքը պիտի վայելէ,

Ա. Ը Խ Ճ Ե ՞ Ե
ՎՈՅԵՄՄՓԱՅԼ Գ. ԱՂԱԹՈՆ ԷՖԷՆՏԻ

Դժնդակ և երկարատեւ հիւանդութիւն մը՝ որ ամենուն սիրազ դողի մէջ լգած եր, վերջապէս անյեալ երկուշաբթի առաւօտ յափշտակեց իր ընտանեածներին, առդին ձեռքեն, աւերտթեան ձեռքեն, մէկ խօսքով ամենուն ձեռքեն, այն ընտիր և հաղուազիւտ անձը, որ համայնքադարձիրթեալ աշխարհի յարկն ու համարումը զրաւելով՝ ազգիս ալ պարծանաց առ իթ մ'էր.

ԱղԱԹՈՒՆ է ջենախն այն մարդոցմէն չեր, որը՝ իծնէ մեծութեան և պատույ իշուած են, և որը շատ անդամ անսոնց անարժան կը գանուին. Վեշուք րայց բարի և պարկեցա ծնողաց զաւակ. իր անձնական արժանեօքը, աշխատութեամբն ու տաղանդով մեծցաւ՝ կենաց սարին աստիճաններէն հետզհետէ բարձրանալ. Պասանող վարդարսնի վերատեսուչ սեղանաւորական մեծ տան մը անօրէն, ու կուռնեան պաշտօնատար, թզթատարութեանց և հեռագրասանց տեսուչ, և վերջապէս՝ իր վերջին ցաւալի հիւանդութեան միջոցին՝ հասարակաց շնուռածոց պաշտօնեաց եղաւ, սրով առաջին անդամ քրիստոնեաց ազգերէն Բ. Գրտննախարարաց կարգին անցնելու պատճին ունեցաւ:

Աղ.Աթոն Եփենտիի վայ գանուած այս գովելի և այնիւ յատկութիւնները նշյն իսկ երիտասարդութեան ժամանակէն իր վայ հրաւիրած էին մեծահոչակ Շեղացիրլեան Միլոսիւ ամիրային ու շաղբութիւնը , որ զայն իր պաշտպանութեան ներքի առնելով Գաղղիա զրկեց ուստունքը կատարելուգործելու . Աղ.Աթոն Եփենտիին Առիներօնի վարժարանին մեջ երկրագործութեան և քաղաքական մնաեաւութեան ուսմունքն չաւարտելէ ետև՝ Ա. Պօլիս գարձաւ , ուր Բէշիա վաշային Այսթեփանոյի մեջ բացած երկրագործական ուսումնարանին անորէն եղաւ : Այս գրամական պատճառուներով յիշեալ ուսումնարանը խափանեցաւ , Այսթու Եփենտին աւ Շեղացիրլեան ամիրային քով մոտաւ , որ այն ատեն Ասորեստանի և Կոցորութեան ուրիշ դաւառաց մոքերը կը վարձէր , և շատ տարիներ անոր գանձապեաւթեան պաշտօնը վարեց :

Պիլարիչ ասիրային ձախորդութիւնները ունեաւ, զգածու է քանի ու առ բութեան պաշտօնի մասւ, և իր տաղանդին ու գործունեութեան շնորհիւ շուտով իր մեծերուն համարումն և բարձրաստիճան պաշտօնեից փառահութիւնը գրաւեց, Արմատական գործոյ մէջ իր յոջաղակութիւնն ու փորձառութիւնը նշանաւոր էր, և այս նկատմամբ իրեն յանձնուած գժուարին պաշտօները գրեթե միշտ յաջողութեամբ ՚ի զլուխ հանելու բազգն ունեցաւ, Երկար ժամանակի գանձուց հաշուակալութեան ատեանին (Ծիլանը Մոհասեպաթ) անդամ եղաւ, ուրիշ հեռագրաց վերատեսութեան կոչուեցաւ, Թաղթագրամներու բարձման և յետոյ հին քօնսօրինեներուն բնդ հանուր փոփոխութեան առթիւ մեծամեծ ծառացութիւններ մտացց, և այս գժուարին և խառնաշփոթ գործերը վերջին աստիճանի կանոնաւորութեամբ ՚ի զլուխ հանեց, մանաւանդ հաշոյ վերաբերեալ մասերուն մէջ նշանաւոր եղաւ, Թաղթատարութեանց վերատեսութիւնն ալ իրեն յանձնուերգլ, թէ՛ հեռագրաց և թէ՛ թղթատարութեանց փարզութեան մէջ մեծամեծ բարեկարգութիւններ մտցուց, որի ընդհանուր գոհունակութեան պատճառ եղան և իր արժեքը մինչեւ իսկ օտար աղջոց առջեւ բարձրացուցին:

1865 წელს გენერალური კომისიის მიერ დამტკიცირებული იქნა მათ შემდეგი მიზანი:

Այս առթիւ հետադրաց ընդհանուր սակագին մը զնելու դաշնագրաց թիւն մը հաստատուելով, Ազգաթոն է ֆեւարին ալ այն դաշնագրութեան մասնակից զանուառը ամեն տէրութիւններէն պատուանցաններ սատցաւ. Ա. Պօլե գառնալով ժամանակ մ'իր կրկնակի պաշտօնը շարունակելէ եաւ՝ անցեալ տարի գարձեալ Վւրուզա ուղեսորեցաւ հետադրաց և թղթատարութեանց վերաբերեալ և ուրիշ կարեւոր գործոց համար. Եհա արա վերջին անգամ Փարփառ գանուած ժամանակն եր որ Տերութեան վասահաթիւնը զննքն հասարակոց շնուրթեան բարձր պաշտօնին կոչեց. Մեծ ապարելզ մը կար սակաւելից շնուրթեան բարձր պաշտօնին կոչեց. Ազգաթոն է ֆեւարին առջև, և կարեւոր ծառայութիւններ կ'սպասուեր իր հըմ ուութենէն յօգուատ տէրութեան և իր հայրենիաց. Դժբաղբարար մահարեց հիւանդութիւն մը Փարփառ մէջ զննքն ընդ երկար տառապեցնելէ եաւ, վերջապէս անոր կեանքը զբաւեց իր 45 երարդ տարեկան հասակին մէջ. Կարօլէսն կայսր իր բարձր համակառութեան մերժին մէկ տաղացոյցը տալու համար, գեա մատեր Պատուաց Լէգէսնի Մեծ խաչը շնորհած եր անոր. Բայց ոչ Գաղղիոյ ամեն ճարտար բժշկաց ջանքը, ոչ իր բազմամիւ բարեկամաց հոգածութիւնը ու առաջ մասն և եղուար գործականիքը շինցան իր ցաւին գարման մը ընել

Ա.Ա.ԹՐՈՒ Ե.ՔԵՆՏԻՔԻ ԲՐ ՐԱՋԾ աստիճանին և Տանր զբաղմաց մեջ խկ հեռ Ա.Ա.ԹՐՈՒ Ե.ՔԵՆՏԻՔԻ ԲՐ ՐԱՋԾ աստիճանին և Տանր զբաղմաց մեջ խկ հեռ

յած՝ իրենց ապլը կարհամարհեն, «Առաջը յօժար գտնուած էր իր ազգին ալ ծառապելու, և այս նկատմամբ իր մահը մեծ կորուս մ'է նաև ազգին համար։ Խասպիւղի թագավան խորհրդին անդամ և ատենապետ ըլլ սն իրեն ըստ տորնութիւն չեր համարեր, և մինչև իր մահն այս վերջին սպաշտնը գեռ իր գոյց էր։ Իր թագին եկեղեցւոյն և գոլոցին ալ ծառայելէ ետ չեր կեցած։ Մասնաւու չենաե որ Համագոր-Նուպարեան վարժարանին Խասպիւղի մէջ ներկայ գրութեամբ հաստատւիլը մեծ մասամբ անոր խմասուն խորհրդու և միջնօրդական ջանից արդիւնքն եղած է։ Իր տռաձնական կենաց մէջ ալ բարուց աղնուաւթեամբ, խնճարհութեամբ և քաղցր ու զուարթ կինցաղավարութեամբ ամենուն գիւրամատցոյց և սիրելի էր։ Ա երջապէս բարի քաղաքացի, բարի ամուսիններ բարի ծնող էր։

Օտար մամոն ըն ալ աղջային լքագրաց կը ձայնակցի այս նշանաւոր անձին մահը ողբալու և անոր տաղանդն ու արժանիքը դովիլու . «Այս տարաժամ մահը խիստ ցաւալի է, չկը եւ վենթ-չերըլու, և վստահ ենք որ պաշտօնական ակումբներուն՝ ինչպէս նաև հայ հասարակութեան մէջ երկար ժամանակ յար գանօք և երախտագիտութեամբ պիտի յիշուի Վզաթոն էֆենտի անունը խոստավանինք որ գժուարին է յաջորդ մը գանել այսպիսի պաշտօնէի մը» . յուսանիք ու կառավարութիւնն ամեն ջանիք պիտի ընէ արժանաւոր յաջորդ մահուանելու այն կարեւոր պաշտօններուն, զօր կը վարեր այս փորձեալ ուղղութեամբ և արտաքոյ կարգի տաղանդի տէր մարդը . »

“**¶** Այս կորուսնի ընդհանուր ցաւ պիտի պատճառէ : Պառավարութիւն
Ըզաթնն է Ձենափի՝ յաջորդ մը կրնայ գանել : բայց տեղը րոնազ մը գանելս
գմաւարութիւնն պիտի քաշէ : Քրիստոնեայները պիտի ցաւին թերւու, որ կա
ռավարութեան պաշտօնեւութեան մէջ իրենց ընդունուին սկսելու համար Ա
զաթնն է Ձենափի պէս տաղանդաւոր և մանաւանդ պատաւաւոր ընարելի մը
պիտի կրնան ներկայացընել : **¶** Այս մահն այսպիսի վայրի ենի մը մէջ գրեթէ հա
սարակային աղետ մ'է : **¶** Ասկէ լուագոյն գոմիանական չկրնար ըլլալ :

ԸՆԴՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒԽՆ ԱՐՈՒԵՍ-
ՏԱԿԱՆ ԵՒ ԱԹԵՏՐՄԱԿԱՆ

ՏԵՂԻՄ ԱՐ ԱՐԵՈՅ ԱԿԱՅ ԱԿԱՅ
Վայեալ աւրուան համաշխարհա.
կան Արուեստահանդիսին աւարտաման
մօս սոյն շահաւետ ընկերութեանս
ձեռք գարկին ամեն աերութեանց կող-
մէն թէ՛ ներկայացուցիչ և թէ՛ քըն-
իչ կարգուած երեւելի անձինք . Ար

արչ զարդարած արտել ու առ առ առ
փութամբ հրատարակել անոր շնչարե-
րականը՝ իւր աղնիւ նոպատակին վրայ
Վրեմելան հասարակութեան Ձերմ հա-
մակրութիւնն ու խորին ու շագրու-
թիւնը հրաւիրելով, վասն զի մեք մա-
նուանու արա ձեռնարկութենէն մեծա-

և Տայց 1867ի Արուեստահանդ
սին հետևանքը միայն արջուփա չէ՛: Խի
զանալան ապդերէ և վիճակիներէ գըլ
նուող մարդիկն իւրաքաւ մօտեցնելու մ
օգուան ալ ունեցաւ: Ոմանք իր
հետարքին՝ զայն քննիկու համար

հաւանդ այս ձեռնատրիութաւս ս սառա-
մեծ օգուաներ պիտի կրնանք քաղել։
Պատերս մայրաքաղաքիս մէջ մասնաւոր
յանձնաժողով մ'ալ պիտի կալվածի։
Սոյն ընկերութեան հիմնադիրնե-
րէն ըլլալով մեր հայազի բարեկամ
Յովհաննէս է քենափ Ոմիյախ վեան,
որ համաշխարհական Արուեստահան-
գիսին ներկայացուցիչ ժողովոյ անդամ
և քննիչ կարգուած էր Օսմաննեան
կառավորութեան կալմէն, և ընդհա-
նուր ընկերութեան երեսիքաւոնն է Ա-
րքելքի մէջ, և իրրե առաջին գործադ-
րութիւն մ'ընելու համար՝ Արքելեան
անգործ նիւթ ոյ և արուեստական ագ-
րանաց Փարիզի մէջ մնայուն Արուես-
տահանգէս մը հիմնելու ձեռնարկած
է, որց վրայ յոււանք թէ յաճախ խօ-
սերու առիթ կունենանք։

Պատրիարքական պատրիարքութեան կեղանն է
Հայոցի խան՝ Ա. Յ. Յոհան անօրէնու-
թեամբ Տառեան Առեծ. Անրաէս է-
ֆէնափի.

Առաջին ահա վերսովիշտաւ շքաւ
ըերտականը:

Առաջըստ և օսմար սրբագրութեա առաջ
ողն միլիսն այցելունեեր դիմեցին .

Ենապակցոյ, սասցուած արդիւնքն
աւ , սաժողութեան մեծութեանը հաշ-

երևոյթին , այս վերջացած հսկայա-
ձեռնարկութենէն բան մ' ալ չպ-
անայ .

ալ՝ յաջողըթեան մեծութեանը հաւ
մեմառ է. Դարտարութեան ու վա-
ճառականութեան համար հնարադիւտ
հանձարոյն, և շահաւետ մասց համար
ծշմարտիւ իմացականութեանն ու զե.
զեցին դպացմանն համար անօքուս չե-
ղաւ եօթն ամիս թէ՛ մասնաւորարհեա-
տաւորաց և թէ՛ ընդ համուրին յուցը-
նել՝ անգողթ նիւթոց ընտիր հաւաքում

